

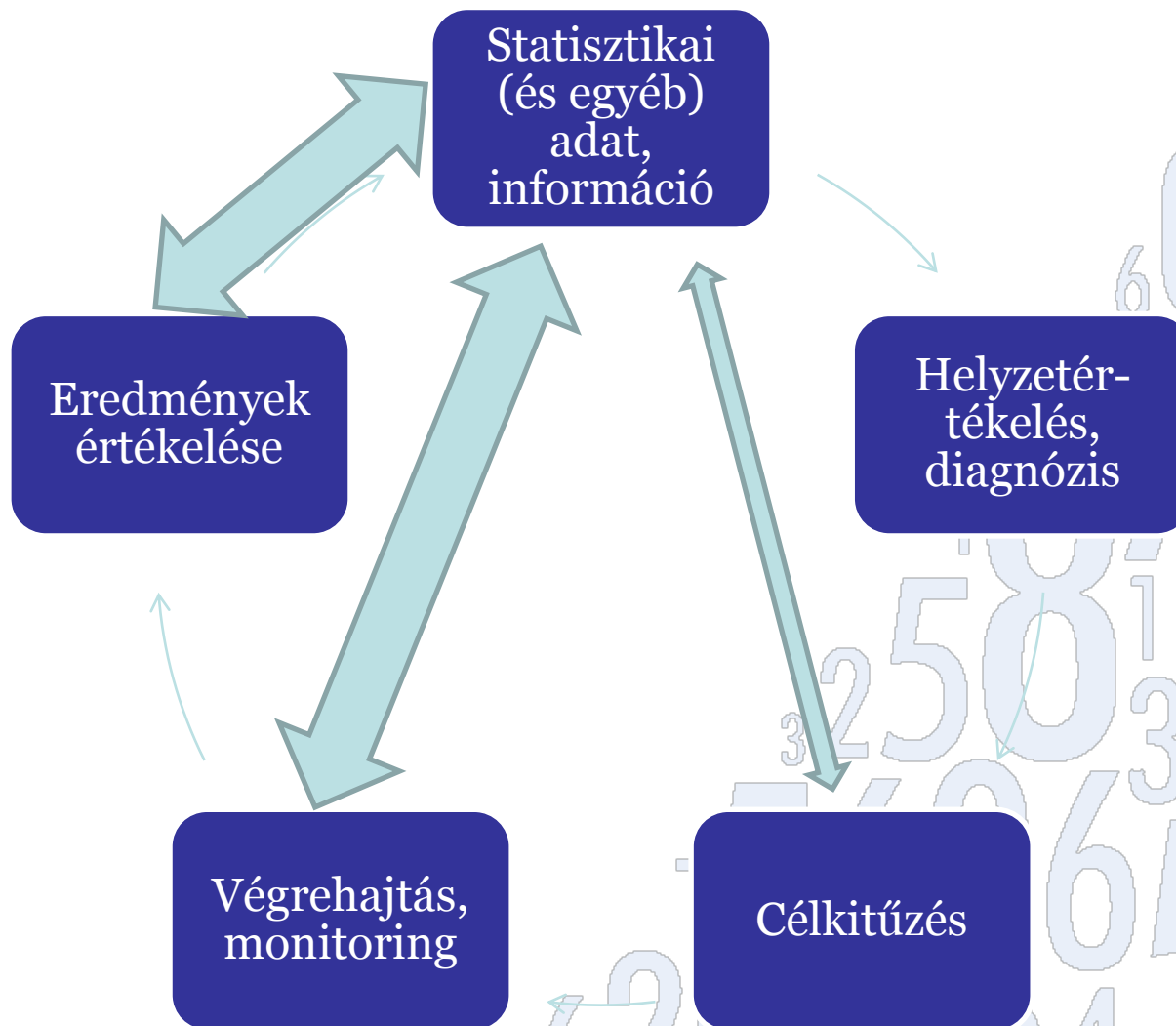
**KÖZPONTI
STATISZTIKAI
HIVATAL**

A természetes szövetségesek: urbanisztika és statisztika

MUT50 konferencia

Dr. Németh Zsolt Ph.D.
Központi Statisztikai Hivatal
elnökhelyettes

A statisztikai információk felhasználásának és keletkezésének ciklusa

Adathozzáférési csatornák a KSH-ban

Táblázatos adatok kiadása

Nyilvános adatok, adatbázisok a KSH honlapján, évkönyvekben, gyorstájékoztatókban

Egyedi kérésre összeállított táblázatos adatok

Felhasználási feltételek

Anonimizált mikrodátum-kiadás

„Kiadásra kész” állományok

Egyedi kérésre összeállított anonimizált mikrodátumok

Szerződés és titoktartási nyilatkozat aláírása szükséges

Nyilvános mikrodátumfájlok elérése

2014 márciusa óta elérhető (tesztfájl, a 2011. évi népszámlálásra alapozva)

Oktatási célú fájl jelenleg fejlesztés alatt (szintén 2011. évi népszámlálás alapján)

Felhasználási feltételek

Kutatósobai hozzáférés

Kutatásra kész alapállományok kutatók számára (ingyenes)

Egyedi kérésre összeállított adatállományok (térítési díj)

Szerződés és titoktartási nyilatkozat aláírása szükséges

Távoli hozzáférés

Kutatósobai környezet elérése nem csak Budapestről (fejlesztés alatt – 2014 márciusa óta tesztüzem Szegeden)

Szerződés és titoktartási nyilatkozat aláírása szükséges

Távoli végrehajtás

Kutató az adatállományt „nem látja”

KSH állítja elő a kért kutatási eredményeket

Szerződés és titoktartási nyilatkozat aláírása szükséges

Kutatósobai állományok

- **Szabadon kutatható témakörök:**

- 2001. évi népszámlálásból vett 5%-os minta
- 2005. évi mikrocenzus állománya
- 2011. évi népszámlálásból vett 10%-os minta
- Munkaerő-felmérés (MEF) állományai

2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013

- Háztartási költségvetési és életkörülmények adatfelvétel (HKÉF) adatállományai

2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013

- Gazdaságszerkezeti összeírás (GSZÖ-EUROFARM) adatállományai

2000, 2003, 2005, 2007, 2010

- Európai lakossági egészségfelmérés (ELEF) adatállományai

2009

- **Használható szoftverek:**

MS OFFICE 2013 / SAS 9.2 / SPSS 22.0 / STATA 12.0 SE

Új input: a 2016-os mikrocenzus

Célja, hogy két népszámlálás között a társadalmi változásokat jobban lehessen követni.

Magyarországon 1963 óta ez lesz a **7. mikrocenzus**.

Kérdőív: a 2011. évi népszámlálási program, kiegészítve a felhasználói vélemények alapján aktuális témákkal:

- lakásfelújítás, korszerűsítés
- a lakás tulajdonosa külföldi vagy magyar
- migráció: a korábban külföldön élők milyen munkát végeztek
- szakképzettség: iskolarendszeren kívüli képzettségek is
- szenzitív kérdések: nemzetiség, egészségi állapot.

A 2016. évi mikrocenzus, „kis népszámlálás”

Célja, hogy két népszámlálás között a társadalmi változásokat jobban lehessen követni.

Magyarországon 1963 óta ez lesz a **7. mikrocenzus**.

Kérdőív: a 2011. évi népszámlálási program, kiegészítve a felhasználói vélemények alapján aktuális témákkal:

- lakásfelújítás, korszerűsítés
- a lakás tulajdonosa külföldi vagy magyar
- migráció: a korábban külföldön élők milyen munkát végeztek
- szakképzettség: iskolarendszeren kívüli képzettségek is
- szenzitív kérdések: nemzetiség, egészségi állapot.

A 2016. évi mikrocenzus jellemzői

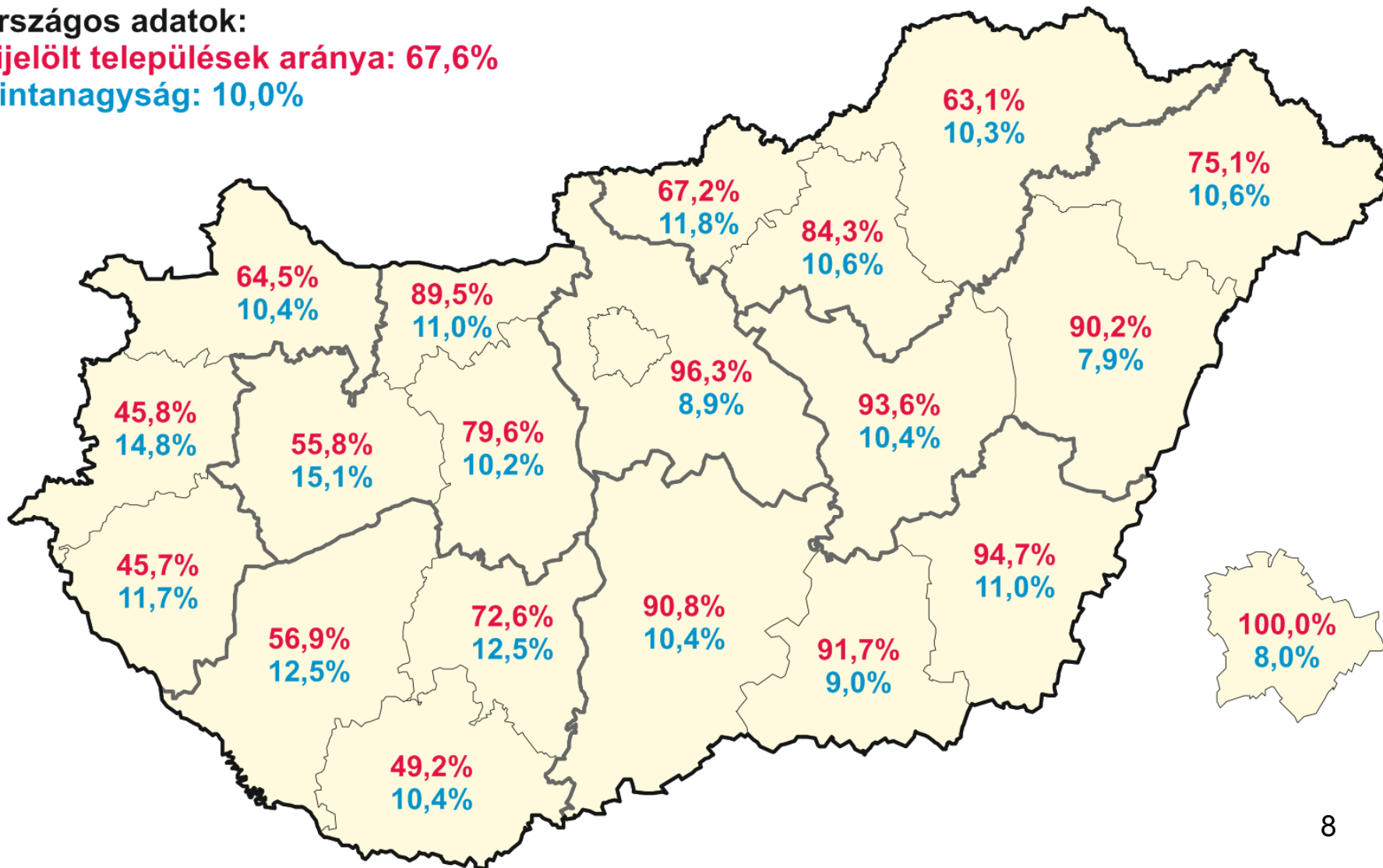
- Nagyméretű minta (a lakások 10 százaléka és a benne élők): **2148** településen, **440 102 magánháztartás** és **500 intézet**,
- az alapkérdőívekhez **ötféle kiegészítő felvétel** kapcsolódik,
- az adatfelvétel **papírkérdőív nélkül**, internetes önkitöltéssel és kézi elektronikus eszközös interjúval történik,
- eszmei időpont: 2016. október 1., pontosan **öt évvel a 2011. évi népszámlálás után.**

A kijelölt települések és lakóegységek aránya megyénként

Országos adatok:

Kijelölt települések aránya: 67,6%

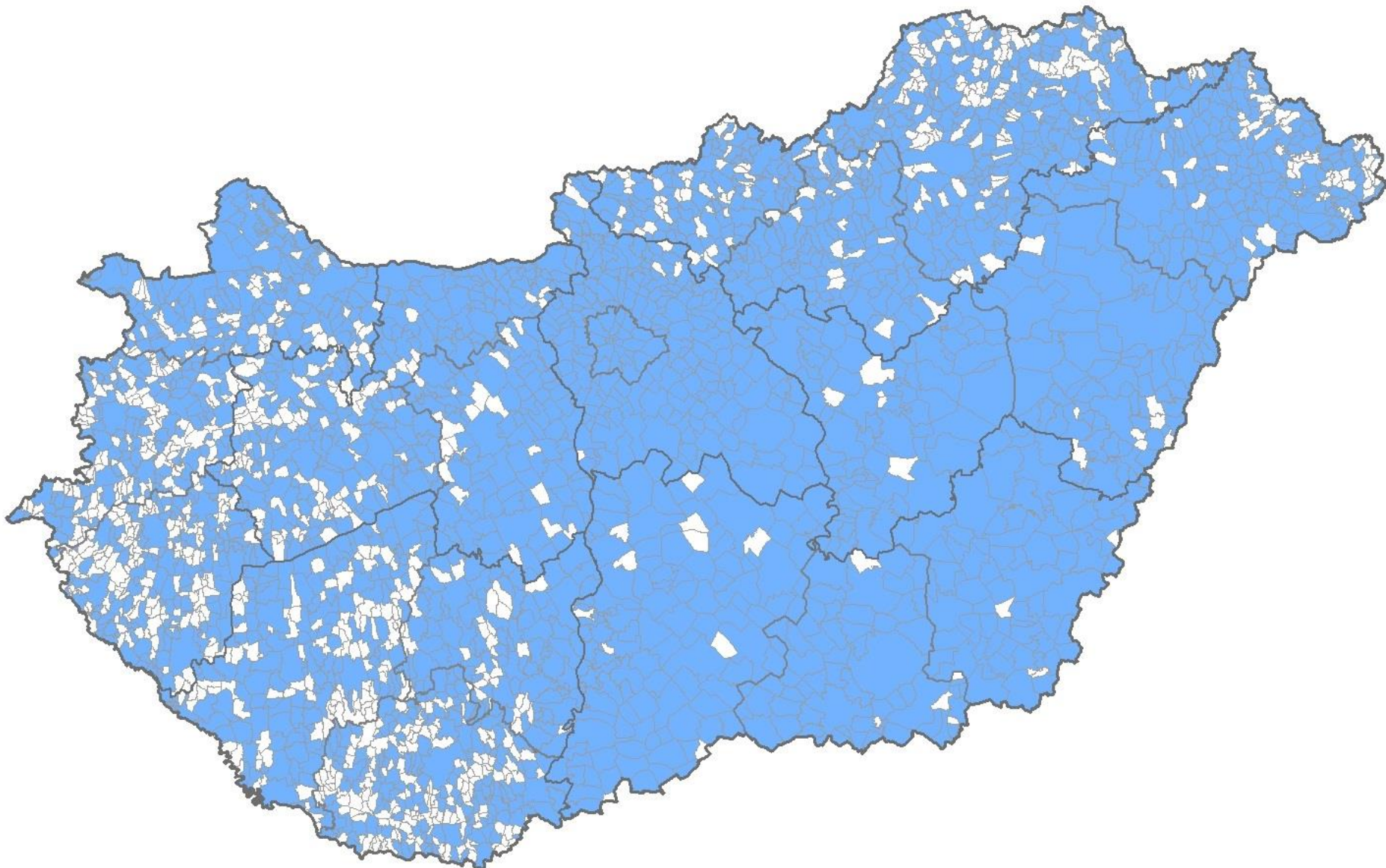
Mintanagyság: 10,0%

KÖZPONTI
STATISZTIKAI
HIVATAL

A kijelölt települések

Kiegészítő felvételek

- 1. Szubjektív jóllét (10%)**
- 2. Foglalkozási presztízs (10%)**
- 3. Társadalmi rétegződés (20%)**
- 4. Nemzetközi vándorlás**
- 5. Egészségproblémából fakadó akadályozottság**

Milyen információk keletkeznek a területi fejlesztők számára?

Járásonként

- Friss adatok a lakosság demográfiai jellemzőiről (kor, nem, gazdasági aktivitás, iskolai végzettség)
- Lakásállomány jellemzői

Megyénként, régióként, országosan

- Belföldi és nemzetközi vándorlás aktuális adatai
- Családi állapot, állampolgárság
- Iskolai végzettség, szakképzettség változása
- Foglalkoztatottak, munkanélküliek, inaktívak számának változása, jellemzői
- Nemzetiségenkénti megoszlás
- Fogyatékossgal élők száma
- Háztartások, családok száma és összetétele
- Lakásállomány felújítása, karbantartása

KÖZPONTI
STATISZTIKAI
HIVATAL

A szegregátumokról

Településnél kisebb területre vonatkozó adatok előállítása

A települések megrendelésére a népszámlálási adatok alapján előállítjuk a **szegregátumok, szegregációval veszélyeztetett területek**, valamint a fejlesztések **akcióterületeinek** adatait és térképeit.

Az **országos szegregátum térkép (OSZA)** valamennyi település szegregáció szűrésének eredményét tartalmazza, a TEIR rendszerben lesz hozzáférhető a tervek szerint 2016. második félévben.

Célja a hátrányos helyzetű térségekben élők társadalmi felzárkóztatását célzó uniós és hazai fejlesztési programok és szakpolitikai intézkedések tervezése, monitorozása.

Szegregátumok lehatárolása

- **Szegregációs mutató: Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül**
- A megfelelő indikátor több, népszámlálásból rendelkezésre álló adat **módszertani és helyszíni vizsgálata** alapján került kialakításra.
- A 2001. évi népszámlálás adatállományát felhasználva 2007 és 2013 között közel 500 település szegregációs elemzését végeztük el.
- **A 2011. évi népszámlálás után több módszertani vizsgálat is lezajlott.** Kiderült, hogy a korábbi határértékek túl magasak, a leromlott területek egy részét nem jelenítik meg. Ennek alapvető oka, hogy a **népesség iskolai végzettsége jelentősen nőtt.**
- A módszertani vizsgálatok hatására a **mutató határértékei megváltoztak** (alacsonyabbak lettek).
- A **határértékek település méretenként eltérőek,** azaz a szegregátumot az jelzi, hogy a mutató meghaladja az adott településmérethez tartozó határértéket.

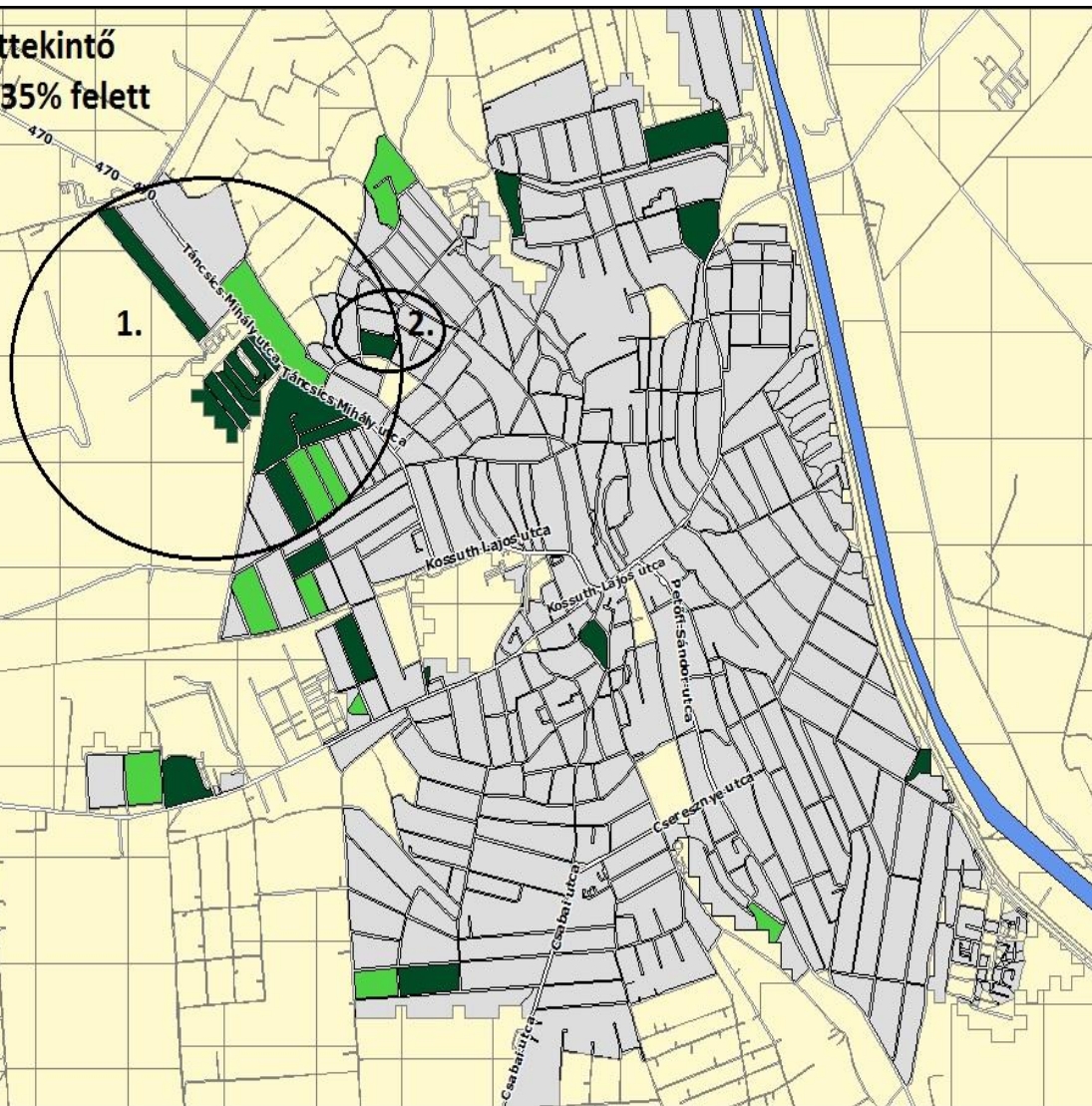
Szegregátum kialakításának feltételei

- **Mutató határértéke:**
 - megyei jogú városok, járási székhelyek, 2000 főnél népesebb települések: 35% feletti,
 - fővárosi kerületek I. csoport: 20% feletti,
 - fővárosi kerületek II. csoport: 25% feletti,
 - 2000 főnél kisebb, de 200 főnél nagyobb városok és községek: 50% feletti (200 főnél kisebb települések esetén a mutató a település egészére értelmezhető)
- **Terület legyen egybefüggő**
- Terület **népességszáma minimum 50 fő**
- Valamennyi feltétel a **magánháztartásban élők**re teljesüljön, vizsgálandó az intézeti népesség (pl. szociális otthonban, középiskolai kollégiumban élők) nagysága.

Szegregátum áttekintő térkép

Békés

Békés szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató, 35% felett

- 35% felett szegregált terület
- 30-35% veszélyeztetett terület
- 30% alatt szegregációval nem érintett terület

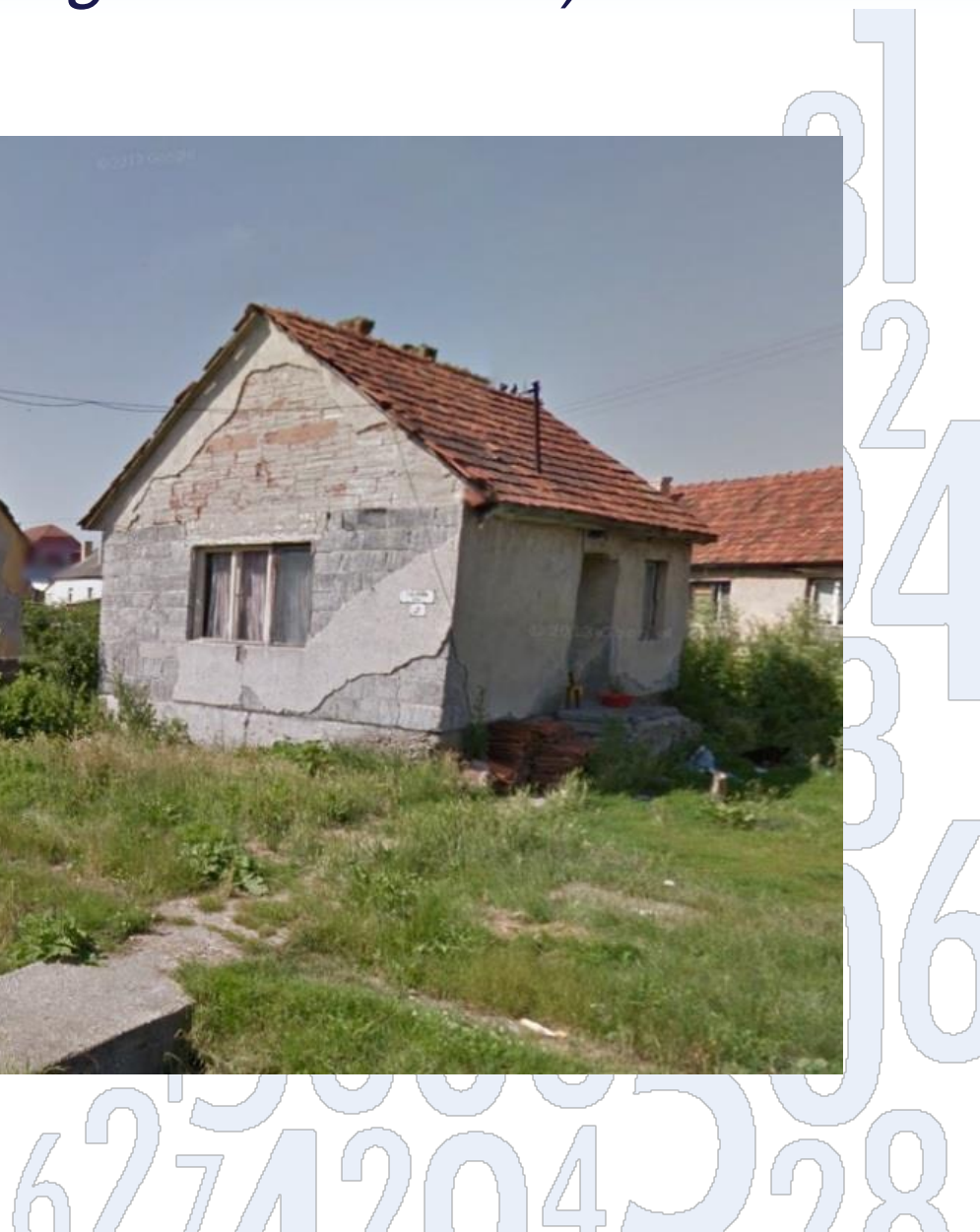

Szegregátumról készült felvétel (Google Street View)

1
2
4
6
8
6/7/2014 228

Szegregátumról készült felvétel (*Google Street View*)

Szegregátumról készült felvétel (*Google Street View*)

6274204528

Szegregátumról készült felvétel (*Google Street View*)

15606506
6274204528

Konklúzió

A statisztika, a település- és népességföldrajz, a városszociológia és az urbanisztika érzékeny érintkezése – ölelkezése? ☺ – az urbanitás szép élményét teremtheti.